

MOERE, Jozef van der (Menen 17 februari 1791 – Drongen 6 maart 1875).

Trad na zijn seminaristenopleiding te Gent (1810), zijn wijding tot subdiaken (1813) en zijn ontsnapping aan deportatie in 1816 toe tot de heropgerichte jezuïetenorde. Van der Moere gaf kerkgeschiedenis te Freiburg (Zwitserland) en was superior in het Seminarie te Kuilenberg (Nederland) vooraleer hij in Gent vice-rector en vervolgens rector werd van het Sint-Barbaracollege. Hij raakte betrokken bij het werk van de bollandisten en in 1852 werd hij rector van het jezuïetencollege te Antwerpen, een functie die hij bekleedde tot 1855. Als raadgever van de provinciaal (1838-1842) had hij een grote inbreng in het behoud van het Latijn in de colleges. Van der Moere keerde zich immers tegen de verfransing van het onderwijs, omdat de Franse cultuur volgens hem de kiemen in zich droeg van de revolutie en het liberalisme. De jezuïet was erg conservatief en zijn latere sympathie voor de Vlaamse volkstaal

moet ook gezien worden in de sfeer van zijn tijd. Nogal wat geestelijken zagen in het behoud van de Vlaamse taal een middel tot het behoud van de eigen aard en zeden van de bevolking en dus ook een middel tot het behoud van het katholieke geloof. Deze gedachte vinden we terug in zijn werk *De l'importance de la langue flamande au point de vue national, littéraire, religieux et moral* (1853).

LITERATUUR: C. Somervogel, 'J. van der Moere', in BN, XV, 1899; – J. Jageneau, 'Van der Moere, eerste jezuïet-flamingant', in *De Standaard* (15 oktober 1971); – L. Gevers, *Kerk, onderwijs en Vlaamse beweging. Documenten uit kerkelijke archieven over taalregime en vlaamsgezindheid in het katholiek middelbaar onderwijs, 1830-1900*, 1980.

SANDRA MAES